Lieta Nr.A42907709
A1042-11/14

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2011.gada 10.novembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese L.Hāzenfuse,

piedaloties pieteicējas SIA „Latwindpower" pārstāvjiem *K.T., A.F.*,
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Ekonomikas ministrijas pārstāvēm *S.S., I.R.*,
trešo personu SIA „TCK" pārstāvim *A.J.*, SIA „Vides enerģija" pārstāvim *G.S.*, SIA „Enercom Plus" pārstāvim *J.N.*, SIA „Lenkas Energo" pārstāvim *M.L.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA „Latwindpower" pieteikuma par Ekonomikas ministrijas 2009.gada 7.jūlija lēmuma Nr.1-6.1-609, 2009.gada 7.jūlija lēmuma Nr.1-6.1-614, 2009.gada 10.jūlija lēmuma 1-6.1-672, 2009.gada 15.jūlija lēmuma Nr.1-6.1-695, 2009.gada 20.jūlija lēmuma Nr.1-6.1-733 atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2009.gada 16.martā Ekonomikas ministrijā saņemts SIA „Latwindpower" 2009.gada 14.marta iesniegums Nr.09a tiesību iegūšanai vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros.

[2] 2009.gada 7.jūlijā pieņemts lēmums piešķirt SIA „TCK" tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros *(lietas 66. – 68.lapa)*.

2009.gada 7.jūlijā pieņemts lēmums piešķirt SIA „Lenkas Energo" tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros *(lietas 69. - 71.lapa)*.

2009.gada 10.jūlijā pieņemts lēmums piešķirt SIA „Vides Enerģija" tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

2009.gada 15.jūlijā pieņemts lēmums piešķirt SIA „Enercom plus" tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

Ar Ekonomikas ministrijas (turpmāk arī – atbildētāja) 2009.gada 20.jūlija lēmumu Nr.1-6.1-733 „Par obligāto iepirkumu" (turpmāk – Lēmums) nolemts obligātā iepirkuma ietvaros nepiešķirt SIA „Latwindpower" tiesības pārdot elektroenerģiju, kas saražota, izmantojot atjaunojamos energoresursus (turpmāk arī – AER) vēja elektrostacijas „Dzērvju Pļavas 40MW" saimniecībās „*/Nosaukums/*" (saimniecības kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, zemesgabala kadastra Nr.*/kadastra numurs/*), „*/Nosaukums/*" (saimniecības kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, zemesgabala kadastra Nr.*/kadastra numurs/*), „*/Nosaukums/*" (saimniecības kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, zemesgabala kadastra Nr.*/kadastra numurs/*), „*/Nosaukums/*" saimniecības kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, zemesgabala kadastra Nr.*/kadastra numurs/*), „*/Nosaukums/*" (saimniecības kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, zemesgabala kadastra Nr.*/kadastra numurs/*), „*/Nosaukums/*" (saimniecības kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, zemesgabala kadastra Nr.*/kadastra numurs/*), un „*/Nosaukums/*" (saimniecības un zemesgabala kadastra Nr.*/kadastra numurs/*) (turpmāk arī – saimniecības) Užavas pagastā, Ventspils novadā, pamatojoties uz Ministru kabineta 2009.gada 24.februāra noteikumiem Nr.198 „Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamos energoresursus un cenu noteikšanas kārtību" (turpmāk – Noteikumi Nr.198)

16.3.apakšpunktu.

Lēmums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[2.1] Saskaņā ar Noteikumu Nr.198 57.punktu publiskais tirgotājs katru gadu līdz 1.aprīlim aprēķina un publicē precizētu no AER saražotās elektroenerģijas apjomu turpmākajiem gadiem, ņemot vērā iepriekšējā gada faktiskos rādītājus un precizētas elektroenerģijas galalietotāju patēriņa prognozes. Akciju sabiedrība ,,Latvenergo" (turpmāk arī – AS ,,Latvenergo") kā publiskais tirgotājs 2009.gada 18.martā laikrakstā ,,Latvijas Vēstnesis" Nr.43 publicēja obligāti iepērkamās no AER saražotās elektroenerģijas apjomus 2009., 2010. un turpmākajiem gadiem. Obligāti iepērkamās no AER saražotās elektroenerģijas apjoms vēja elektrostacijām ar jaudu, lielāku par 0,25 MW 2009.gadā tika noteikts 252 013 MWh apmērā.

[2.2] 2009.gada 5.jūnijā stājās spēkā Ministru kabineta 2009.gada 26.maija noteikumi Nr.486 ,,Grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 24.februāra noteikumos Nr.198 ,,Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamos energoresursus, un cenu noteikšanas kārtību" (turpmāk arī – noteikumi Nr.486 vai grozījumi).

Noteikumu Nr.198 64.punkts nosaka, ka publiskais tirgotājs atbilstoši grozījumiem noteikumu Nr.198 1.pielikumā precizē publicēto no AER saražotās elektroenerģijas apjomu 2009.gadam un 30 dienu laikā precizēto informāciju publicē laikrakstā ,,Latvijas Vēstnesis".

[2.3] AS ,,Latvenergo" kā publiskais tirgotājs 2009.gada 9.jūnija laikrakstā ,,Latvijas Vēstnesis" Nr.89 publicēja obligāti iepērkamās no AER saražotās elektroenerģijas apjomus 2009., 2010. un turpmākajiem gadiem. Obligāti iepērkamās no AER saražotās elektroenerģijas apjoms vēja elektrostacijām ar jaudu, lielāku par 0,25 MW 2009.gadā tika noteikts 245 607 MWh apmērā.

[2.4] Saskaņā ar Noteikumu Nr.198 29.punktu Ekonomikas ministrija pārtrauca noteikumu Nr.198 13.punktā minēto lēmumu – administratīvo aktu izsniegšanu elektrostacijām, kurās elektroenerģiju ražo no attiecīgā AER veida, ja iepriekš minētais publiska tirgotāja publicētais elektroenerģijas obligātā iepirkuma apjoms sasniedz lielumu E_n, ko aprēķina atbilstoši noteikumu Nr.198 29.punktam.

[2.5] Ņemot vērā, ka atbilstoši Noteikumu Nr.198 29.punktam aprēķinātais lielums E_n vēja elektrostacijām ar jaudu, lielāku par 0,25 MW uz 2009.gadā 15.jūliju ir sasniedzis 245 607 MWh, Ekonomikas ministrija pārtrauca noteikumu Nr.198 13.punktā minēto lēmumu izsniegšanu vēja elektrostacijām ar jaudu, lielāku par 0.25 MW.

[2.6] Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 62.panta otrās daļas 3.punktu un 62.panta trešo daļu, adresāta viedokļa uzklausīšana šajā gadījumā nav adekvāta, jo tā nevar mainīt Noteikumu Nr.198 57.punktā noteiktajā kārtībā publicēto obligāti iepērkamās vēja elektrostacijās ar jaudu, lielāku par 0,25 MW saražotās elektroenerģijas noteikto obligātā iepirkuma apjomu un lielumu E_n vēja elektrostacijām ar jaudu, lielāku par 0,25 MW, kas aprēķināts saskaņā ar noteikumu Nr.198 29.punktā noteikto formulu.

[2.7] Ja atbilstoši Noteikumu Nr.198 29.punktā minētajai formulai aprēķinātais lielums E_n 2009.gadā kļūs mazāks par publiskā tirgotāja 2009.gadam noteikto obligāti iepērkamo no AER saražotās elektroenerģijas apjomu vēja elektrostacijām ar jaudu, lielāku par 0,25 MW, Ekonomikas ministrija, ņemot vērā pretendentu iesniegumus to iesniegšanas secībā, informēs SIA ,,Latwindpower" par iespēju iegūt tiesības pārdot no AER saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros publiskā tirgotāja 2009.gadam noteiktā obligāti iepērkamā no AER saražotās elektroenerģijas apjoma vēja elektrostacijām ar jaudu, lielāku par 0,25 MW ietvaros.

[2.8] Ievērojot to, ka saskaņā ar Noteikumu Nr.198 57.punktu publiskais tirgotājs katru gadu līdz 1.aprīlim aprēķina un publicē precizētu no AER saražotās elektroenerģijas apjomu turpmākajiem gadiem, ņemot vērā iepriekšējā gada faktiskos rādītājus un precizētas elektroenerģijas galalietotāju patēriņa prognozes, ekonomikas ministrs vērš SIA ,,Latwindpower" uzmanību uz to, ka SIA ,,Latwindpower" ir tiesības no 2010.gada 1.janvāra

iesniegt iesniegumu tiesību iegūšanai pārdot no AER saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, atbilstoši publiskā tirgotāja noteiktajam vēja elektrostacijās ar jaudu, lielāku par 0,25 MW 2010.gadā iepērkamajam apjomam, ko ekonomikas ministrs vērtēs atbilstoši noteikumos Nr.198 noteiktajiem kritērijiem.

[3] SIA „Latwindpower" (turpmāk – pieteicējs) iesniedza pieteikumu par minēto lēmumu atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

Pieteikums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[3.1] 2009.gada 14.martā ir stājušies spēkā Noteikumi Nr.198, ar kuriem tika atzīti par spēku zaudējušiem 2007.gada 24.jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr.503 „Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamos energoresursus" (turpmāk – Noteikumi Nr.503). Ar Noteikumu Nr.198 spēkā stāšanos visi komersanti, kuri vēlējās iegūt tiesības pārdot vēja elektrostacijās saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, atradās vienādā tiesiskā stāvoklī un jebkurš no tiem varēja iesniegt iesniegumus atbilstoši Noteikumu Nr.198 noteiktajam.

[3.2] Ekonomikas ministrijas Lēmums par tiesību nepiešķiršanu, kā arī lēmumi par tiesību pārdot vēja elektrostacijās saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros piešķiršanu Komersantiem SIA „Lenkas Energo" (reģ.Nr.42103036447), SIA „TCK" (reģ.Nr.40003766284), SIA „Vides Enerģija" (reģ.Nr.40103209616) un SIA „Enercom Plus" (reģ.Nr.40003992236), ir prettiesiski sekojošu apsvērumu dēļ:

1. Atbildētāja prettiesiskie lēmumi par iesniegumu izskatīšanas termiņa pagarināšanu.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.198 12.punktu Ekonomikas ministrija iesniegumu izskata 30 dienu laikā no tā saņemšanas. *„[..] Ja iesniegums nesatur visu šo noteikumu 2.pielikumā norādīto informāciju vai iesniegumam nav pievienoti visi dokumenti atbilstoši šo noteikumu 8. un 9.punktam, vai kāds no iesniegumam pievienotajiem dokumentiem atzīstams par spēkā neesošu, ministrija lūdz trūkstošo informāciju vai dokumentu iesniegt 30 dienu laikā [..] "*.

Ekonomikas Ministrijas lēmums par iesniegumu izskatīšanas termiņa pagarināšanu, kas tika adresēts komersantam, kurš pretendē uz tiesību iegūšanu pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros (turpmāk – Komersants), ir prettiesisks, jo termiņa pagarināšanas nepieciešamība nebija pamatota ar objektīviem iemesliem. Ekonomikas ministrijai, saskaņā ar Noteikumu Nr.198 12.punktu, bija jāizskata visu Komersantu iesniegumi par elektroenerģijas pārdošanu obligātā iepirkuma ietvaros 30 dienu laikā no iesnieguma saņemšanas. Jāatzīmē, ka, izskatot komersantu iesniegumus, Ekonomikas ministrijai bija jāvadās no tiesību normām, kas ir spēkā lēmuma pieņemšanas brīdī, jeb brīdī, kad saskaņā ar likumu šāds lēmums bija pieņemams.

Līdz 2009.gada 05.jūnijam, kad stājās spēkā Noteikumi Nr.486, atbildētājam bija jāpiemēro Noteikumu Nr.198 spēkā esošā redakcija. Noteikumu Nr.198 pirmās redakcijas 9.5.2.punkts paredzēja, ka komersantam, lai tas varētu pretendēt uz kvalificēšanos elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros, ir jāiesniedz informāciju par vēja resursu mērījumiem, kas veikti vismaz viena gada laikā ne mazāk kā 50 m augstumā vietā, kas atrodas ne tālāk kā 10 km no plānotās elektrostacijas atrašanās vietas, un kas pierāda, ka gada vidējais vēja ātrums pie šiem nosacījumiem ir ne mazāks kā 6 m/s.

Tikai daži Komersanti varēja iesniegt atbildētājam Noteikumu Nr.198 pirmās redakcijas 9.5.2.punktā minēto informāciju.

Tā kā Noteikumu Nr.198 pirmās redakcijas 9.5.2.punkts bija spēkā līdz 2009.gada 05.jūnijam un Ekonomikas ministrija nebija tiesīga pagarināt lēmuma pieņemšanas termiņu līdz četriem mēnešiem, atbildētājam, pamatojoties uz Noteikumu Nr.198 pirmās redakcijas 16.1.apakšpunktu, par visiem iesniegumiem, kas tika iesniegti līdz 2009.gada 7.maijam un kuriem nebija pievienota Nr.198 pirmās redakcijas 9.5.2.punktā norādītā informācija, bija jāpieņem lēmumus nepiešķirt Komersantiem tiesības pārdot no atjaunojamiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

2. Komersantu iesniegumu precizēšana nevar būt par pamatu iepriekš iesniegta

iesnieguma izskatīšanas kārtas numura anulēšanai.

Atbildētājam, izvērtējot Komersanta iesniegumu par tiesību iegūšanu atjaunojamo energoresursu saražotās elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros, bija jānosaka iesniegumu izskatīšanas secība, ņemot vērā katra administratīvā procesa uzsākšanas brīdi.

Noteikumi Nr.198 paredz konkrētus gadījumus, kad Ekonomikas ministrija pieņem lēmumu nepiešķirt Komersantam tiesības pārdot no atjaunojamiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros (Noteikumu Nr.198 16.punkts), kā arī gadījumus, kad Ekonomikas ministrija lūdz Komersantu iesniegt trūkstošo informāciju vai dokumentu (Noteikumu Nr.198 12.punkts). Ekonomikas ministrijas lēmums nepiešķirt Komersantam tiesības pārdot no atjaunojamiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros neatņem Komersantam tiesības iesniegt iesniegumu atkārtoti pēc trūkumu novēršanas.

3. Komersantu iesniegumu izskatīšana Noteikumu Nr.503 noteiktajā kārtībā.

Noteikumu Nr.486 66.punkts nosaka, ka Ekonomikas ministrija izskata šo noteikumu 62.punktā minētā konkursa ietvaros saņemtos iesniegumus un pieņem lēmumu šo noteikumu 60.punktā noteiktajā kārtībā, t.i., Komersantu iesniegumus, kuri iesniegti Noteikumu Nr.503 noteiktajā kārtībā Ekonomikas ministrija izskata saskaņā ar Noteikumos Nr.503 noteikto kārtību.

Noteikumu Nr.503 33.punkts nosaka, ka *„[..] Konkursa komisija par neatbilstošiem atzīst iesniegumus, kas neatbilst šo noteikumu 5,, 11,, 12,, 13., 14. un 18.punkta prasībām vai ja pēc šo noteikumu 32.punktā paredzētās pārbaudes kāds no šo noteikumu 11.punktā minētajiem dokumentiem ir atzīstams par spēkā neesošu. Neatbilstošie iesniegumi liek noraidīti un nosūtīti atpakaļ konkursa dalībniekam[..] ".*

Neviens Komersants nebija tiesīgs iesniegt Noteikumu Nr.503 11.1. punktā minēto iesniegumu pēc konkursa apturēšanas, t.i., pēc 2008.gada 9.decembra.

4. Atbildētāja pienākums izvērtēt Komersantu projektus.

Ņemot vērā to, ka tiesību pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros piešķiršanas mērķis nav šo tiesību tālākā pārdošana, atbildētāja pienākums ir pārbaudīt, vai Komersantu izvēlētās vietas ir piemērotas šāda veida elektroenerģijas ražošanai un vai Komersanta iecerētais projekts ir realizējams, kas, savukārt, garantē to, ka Komersanta elektrostacijā tiks sasniegtie tie obligātā iepirkuma ietvaros paredzētie ražošanas apjomi, kas atbilst saskaņā ar Noteikumu Nr.398 13.punktu izdotajā lēmumā noteiktajam apjomam.

[3.3] Noteikumi Nr.486 neatbilst Satversmei un Eiropas Parlamenta un Eiropas Padomes 2001.gada 27.septembra direktīvai 2001/77/EK

Noteikumu Nr.198 grozīšana radīja iespēju prettiesiski izmantot tiesību pārdot no atjaunojamiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros procesu un šie noteikumi neatbilst Direktīvas 2001/77/EK 6.pantam, kā arī Satversmes 91.panta pirmajam teikumam.

[4] Atbildētāja paskaidrojumā norāda, ka visi komersanti, kas ir ieguvuši tiesības pārdot obligātā iepirkuma ietvaros elektrostacijās ar jaudu virs 0,25 MW saražoto elektroenerģiju, ir saņēmuši licences elektroenerģijas ražošanai, līdz ar to atcelt šos lēmumus, pamatojoties uz Noteikumu Nr.198 30.1 apakšpunkta nosacījuma neizpildīšanu, nav pamata. Ņemot vērā minēto, Ekonomikas ministrijai nav pamata 2009.gadā lemt par 2009.gadā izsniegto lēmumu par tiesību piešķiršanu pārdot obligātā iepirkuma ietvaros elektroenerģiju, kas saražota vēja elektrostacijās ar jaudu virs 0,25 MW. Nākamajā gadā obligāti iepērkamās elektroenerģijas apjoms nekļūs mazāks par publiskā tirgotāja noteikto.

[5] Trešā persona SIA „Lenkas Energo" rakstveida paskaidrojumā norāda, ka no visiem 29 komersantiem, kas bija iesnieguši iesniegumus minēto elektroenerģijas pārdošanas tiesību iegūšanai, tikai SIA „Lenkas Energo" vienīgajai bija uzbūvēta vēja elektrostacija.

Nepamatots ir SIA „Latwindpower" pieteikumos norādītais arguments, ka noteikumu Nr.198 grozīšana esot nepamatoti radījusi iespēju prettiesiski iegūt tiesības obligātā iepirkuma

ietvaros pārdot no atjaunojamajiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju, kā arī, ka pastāvot risks, ka valsts, piešķirot minētās tiesības, būtu subsidējusi konkrētus komersantus. Ne SIA „Latwindpower", ne kādam no pārējiem komersantiem, kas nodarbojas ar vēja elektroenerģijas ražošanu, nebija liegtas tiesības un vienlīdzīgas iespējas līdz 2008.gada 30.decembrim iesniegt Ekonomikas ministrijai iesniegumu dalībai izsludinātajā konkursā.

Nepamatots ir arī pieteikumā norādītais arguments par to, ka Ekonomikas ministrija esot diskriminējusi komersantus, kas iesnieguši iesniegumus saskaņā ar Noteikumiem Nr.198, salīdzinājuma ar komersantiem, kuri iesniegumus ir iesnieguši saskaņā ar Noteikumiem Nr.503 un tādējādi tiem esot liegta iespēja kvalificēties elektroenerģijas pārdošanai obligātajā iepirkumā.

Tāpat saistībā ar Lēmuma par tiesību piešķiršanu izdošanu nav pamata runāt par jebkādu diskriminācijas aizlieguma pārkāpumu.

[6] Trešā persona SIA „Enercom Plus" rakstveida paskaidrojumos tiesai norāda, ka ir gandrīz pabeigta vēja ģeneratoru parka „Lipstiņos", Popes pagastā, Ventspils novadā būvniecības 1.kārta, kas paredzēja viena vēja elektrostacijas uzstādīšanu. Paredzēts, ka šī vēja elektrostacija sāks ražot elektrību 2010.gada septembrī.

[7] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāvji paskaidroja, ka Administratīvā apgabaltiesa līdzīgā lietā ir konstatējusi, ka SIA „Vides Enerģija" iesniegums neatbilst Noteikumu Nr.198 prasībām, jo nav pierādītas zemes lietojuma tiesības. Ja atbildētāja būtu pareizi piemērojusi Noteikumu Nr.198 redakciju, tad SIA „Lenkas Energo" un SIA „TCK" nebūtu iespējas saņemt tiesības vēja elektroenerģijas pārdošanai. Pieteicēja pārstāvji uzsvēra, ka visi komersanti ir vienādi, projekti ir vienādi, taču prasības ir atšķirīgas. Pieteicēja pārstāvju ieskatā attiecībā uz SIA „TCK" pieļauts būtisks procesuāls pārkāpums, jo SIA „TCK" iesniedza iesniegumu laikā, kad konkurss bija apturēts.

[8] Atbildētājas pārstāves tiesas sēdē paskaidroja, ka trešās personas ir ievērojušas Noteikumu Nr.503 un Nr.198 prasības. SIA „TCK" un SIA „Lenkas Energo" bija tiesiskā paļāvība, ka iesniegumi tiks izskatīti. Ministrijas pārstāves neuzskata, ka minētie komersanti būtu nostādīti priviliģētākā stāvoklī.

[9] Trešās personas SIA „Enercom Plus" pārstāvis tiesas sēdē paskaidroja, ka komersants saņēma attiecīgās tiesības saskaņā ar Noteikumiem Nr.198, savukārt SIA „TCK" un SIA „Lenkas Energo" iesniegumus iesniedza saskaņā ar Noteikumiem Nr.503. Trešās personas pārstāvja ieskatā Ekonomikas ministrija apturēja spēkā esošu tiesību piešķiršanu, lai grozītu Noteikumus Nr.198 un uzaicināja iepriekšējā konkursa divus dalībniekus – SIA „Lenkas Energo" un SIA „TCK".

[10] Trešās personas SIA „Vides Enerģija" pārstāvis tiesas sēdē paskaidroja, ka SIA „Vides Enerģija" iesniegumu iesniedza 2009.gada 13.martā un atkārtoti iesniedza 2009.gada 16.martā. Papildus tika iesniegts 4.jūnija nomas līgums, tādā veidā izpildot nosacījumu, kas pieteicēja pārstāvja ieskatā nebija izpildīts.

[11] Trešās personas SIA „Lenkas Energo" pārstāvis tiesas sēdē paskaidroja, ka SIA „Lenkas Energo" iesniegumu iesniedza līdz 2008.gada beigām, kā arī norādīja, ka administratīvais akts, kas izdots attiecībā uz SIA „Lenkas Energo", jau ir izpildīts. Dotajā brīdī SIA „Lenkas Energo" vienīgajai ir noslēgts līgums ar AS „Latvenergo".

[12] Trešās personas SIA „TCK" pārstāvis tiesas sēdē paskaidroja, ka fakts, ka konkurss iesnieguma iesniegšanas brīdī tika apturēts, neiespaido tiesības iesniegt iesniegumu. SIA „TCK" iesniegumu iesniedza saskaņā ar Noteikumiem Nr.503, un SIA „TCK" bija tiesiskā paļāvība, ko konkurss netiks atcelts.

Motīvu daļa

[13] Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus un tiesas sēdē procesa dalībnieku izteikto argumentu pamatotību, atzīst, ka pieteikums ir daļēji pamatots un apmierināms.

[14] Pieteicējs iesniedzis pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru pieteicējam tiktu piešķirtas tiesības pārdot vēja elektrostacijās saražoto elektroenerģiju

obligātā iepirkuma ietvaros.

Administratīvā procesa likuma 254.panta pirmā daļa paredz, ja pieteikumu par administratīvā akta izdošanu tiesa atzīst par pamatotu, tā uzdod iestādei izdot attiecīgu administratīvo aktu. Tas nozīmē, ka, izskatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai jāpārbauda, vai pieteicējam atbilstoši lietā konstatētajiem apstākļiem ir vai nav tiesības uz labvēlīgu administratīvo aktu. Turklāt lieta jāizskata atbilstoši lietas izskatīšanas laikā konstatētajiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem (*sk. Senāta 2009.gada 11.decembra sprieduma lietā Nr. SKA-345/2009 10.punktu*). Tiesa nevar ar spriedumu uzlikt iestādei pienākumu piemērot spēku zaudējušas tiesību normas (*sk. Senāta 2010.gada 2.jūlija sprieduma lietā Nr. SKA-302/2010 8.punktu*).

Tas nozīmē, ka šajā lietā tiesai ir jānoskaidro, vai iestādei šobrīd (lietas izskatīšanas laikā tiesā) ir pienākums izdot labvēlīgu administratīvo aktu.

Vienlaikus pieteicējs lūdza tiesu vērtēt Ekonomikas ministrijas 2009.gada 7.jūlija lēmuma Nr.1-6.1-609, 2009.gada 7.jūlija lēmuma Nr.1-6.1-614, 2009.gada 10.jūlija lēmuma 1-6.1-672, 2009.gada 15.jūlija lēmuma Nr.1-6.1-695 tiesiskumu.

Tas nozīmē, ka tiesai izskatāmās lietas ietvaros ne vien jāvērtē prasījums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, bet arī četru iepriekš minēto lēmumu tiesiskums.

[15] Tiesa konstatē šādus apstākļus.

2008.gada 5.marta laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" Nr.36 (3820) Ekonomikas ministrija saskaņā ar Noteikumu Nr.503 9. un 10.punktu publicēja uzaicinājumu piedalīties konkursā tiesību iegūšanai vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros no 2010.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 31.decembrim 404 081 MWh gadā. Pieteikšanās termiņš – 2008.gada 30.decembris plkst.16.00.

2008.gada 31.oktobrī Ekonomikas ministrijā saņemta SIA „Lenkas Energo" aploksne ar iesniegumu dalībai Konkursā *(lietas 1.sējuma 69 – 70.lapa)*.

2008.gada 9.decembrī laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" Nr.91 (3975) Ekonomikas ministrija paziņoja par konkursa apturēšanu.

2008.gada 30.decembrī Ekonomikas ministrijā saņemta SIA „TCK" aploksne ar iesniegumu dalībai Konkursā *(lietas 1.sējuma 66. – 67.lapa)*.

2009.gada 13.martā Ekonomikas ministrijā saņemts SIA „Vides Enerģija" iesniegums par piedalīšanos konkursā tiesību iegūšanai vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros *(lietas 1.sējuma 59. - 61.lapa)*.

2009.gada 14.martā Konkurss izbeigts *(lietas1.sējuma 66.lapa)*.

2009.gada 16.martā plkst. 8.39 Ekonomikas ministrijā saņemts SIA „Enercom plus" iesniegums tiesību iegūšanai vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros *(lietas 62. – 65.lapa)*.

2009.gada 16.martā Ekonomikas ministrijā saņemts SIA „Latwindpower" 2009.gada 14.marta iesniegums Nr.09a tiesību iegūšanai vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros *(lietas 1.sējuma 19.lapa)*.

Ar 2009.gada 2.aprīļa Ekonomikas ministrijas vēstuli SIA „Vides Enerģija" lūgts precizēt 2009.gada 13.marta iesniegumu.

Ar 2009.gada 3.aprīļa Ekonomikas ministrijas vēstuli SIA „Enercom plus" lūgts precizēt 2009.gada 16.marta iesniegumu *(lietas 1.sējuma 62.lapa)*.

2009.gada 8.aprīlī Ekonomikas ministrijā saņemts SIA „Enercom plus" precizētais iesniegums *(lietas 1.sējuma 62.lapa)*.

2009.gada 9.aprīlī Ekonomikas ministrijā saņemts SIA „Vides Enerģija" precizētais iesniegums.

2009.gada 29.maijā Ekonomikas ministrijā saņemts SIA „Enercom plus" atkārtotais precizētais iesniegums *(lietas 1.sējuma 63.lapa)*.

2009.gada 4.jūnijā Ekonomikas ministrijā saņemts SIA „Vides Enerģija" precizētais iesniegums.

Ar Ekonomikas ministrijas 2009.gada 7.jūlija lēmumu piešķirtas SIA ,,Lenkas Energo" tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros *(lietas 1.sējuma 69. – 71.lapa).*

Ar Ekonomikas ministrijas 2009.gada 7.jūlija lēmumu piešķirtas SIA ,,TCK" tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros *(lietas 1.sējuma 66. – 68.lapa).*

Ar 2009.gada 8.jūlija Ekonomikas ministrijas vēstuli SIA ,,Enercom plus" lūgts precizēt 2009.gada 29.maija iesniegumu *(lietas 1.sējuma 63.lapa)*.

2009.gada 8.jūlijā Ekonomikas ministrijā saņemts SIA ,,Enercom plus" atkārtotais precizētais iesniegums *(lietas 1.sējuma 63.lapa)*.

Ar Ekonomikas ministrijas 2009.gada 10.jūlija lēmumu piešķirtas SIA ,,Vides Enerģija" tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros *(lietas 1.sējuma 59. – 61.lapa).*

Ar Ekonomikas ministrijas 2009.gada 15.jūlija lēmumu piešķirtas SIA ,,Enercom plus" tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros *(lietas 1.sējuma 62. – 65.lapa).*

Ar Ekonomikas ministrijas 2009.gada 20.jūlija lēmumu Nr.1-6.1-733 „Par obligāto iepirkumu" nolemts obligātā iepirkuma ietvaros nepiešķirt SIA „Latwindpower" tiesības pārdot elektroenerģiju (..) *(lietas 1.sējuma 15. – 18.lapa).*

Ar Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 26.oktobra lēmumu noraidīts SIA „Latwindpower" lūgums par pagaidu noregulējuma piemērošanu – līdz galīgā tiesas nolēma spēkā stāšanās brīdim aizliegt Ekonomikas ministrijai piešķirt tiesības pārdot vēja elektrostacijās ar jaudu virs 0,25 MW saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, kas paredzēta 2009.gadam *(lietas 1.sējuma 101. – 108.lapa).*

Ar Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 15.decembra lēmumu atstāts negrozīts Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 26.oktobra lēmums *(lietas 1.sējuma 135. – 141.lapa).*

[16] No lietas materiāliem izriet, ka atbildētāja pilnā apjomā piešķīrusi tiesības pārdot vēja elektrostacijās ar kapacitāti virs 0.25 MW saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros pretendentiem, kas, atbildētājas ieskatā, bija pilnībā un pirmie izpildījuši visas normatīvajos aktos izvirzītās prasības – SIA „Lenkas Energo", SIA „TCK", SIA „Vides Enerģija" un SIA „Enercom plus".

2009.gada 16.martā Ekonomikas ministrijā saņemts SIA „Latwindpower" 2009.gada 14.marta iesniegums Nr.09a tiesību iegūšanai vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros *(lietas 1.sējuma 19.lapa)*. Ar Ekonomikas ministrijas 2009.gada 20.jūlija lēmumu Nr.1-6.1-733 „Par obligāto iepirkumu" nolemts obligātā iepirkuma ietvaros *nepiešķirt* SIA „Latwindpower" tiesības pārdot elektroenerģiju (..) *(lietas 1.sējuma 15. – 18.lapa).*

Pieteicējs uzskata, ka atbildētāja prettiesiskie lēmumi par iesniegumu izskatīšanas termiņa pagarināšanu, komersantu iesniegumu precizēšana nevar būt par pamatu iepriekš iesniegta iesnieguma izskatīšanas kārtas numura anulēšanai, neviens komersants nebija tiesīgs iesniegt Noteikumu Nr.503 11.1. punktā minēto iesniegumu pēc konkursa apturēšanas, t.i., pēc 2008.gada 9.decembra. Līdz ar to lietā ir strīds, vai atbildētāja pamatoti atteikusi pieteicējam piešķirt tiesības pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, lietā pārbaudāms, vai attiecībā pret visiem pretendentiem tika ievērota vienlīdzīga attieksme, vai nav pieļauti būtiski procesuāli pārkāpumi.

[17] 2007.gada 24.jūlijā tika pieņemti Noteikumi Nr.503 (zaudējuši spēku 14.03.2009). Minētie noteikumi cita starpā noteica kritērijus, ar kuriem saskaņā ražotājs, kas elektroenerģiju ražo, izmantojot atjaunojamos energoresursus, var iegūt tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligāti iepērkamā elektroenerģijas apjoma veidā; obligāti iepērkamā un no atjaunojamiem energoresursiem saražotās elektroenerģijas apjoma noteikšanas kārtību un tml.

2008.gada 5.martā laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" izsludināts konkurss: „Tiesību

iegūšana vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros", ko Ekonomikas ministrija organizēja saskaņā ar Noteikumiem Nr.503.

Kā izriet no lietas materiāliem, 2008.gada 31.oktobrī iesniegumu tiesību piešķiršanai pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros iesniedza SIA „Lenkas Energo" *(lietas 1.sējuma 55.lapa)*. Iesniegums tika iesniegts atbilstoši Noteikumiem Nr. 503, par ko lietā strīda nav.

Ar Ekonomikas ministrijas 2009.gada 7.jūlija lēmumu SIA „Lenkas Energo" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros *(lietas 1.sējuma 69. – 71.lapa)*.

Pārbaudot minētā lēmuma tiesiskumu, tiesa norāda sekojošo.

[17.1] Noteikumu Nr.198 62.punkts noteica, ka ar šo noteikumu spēkā stāšanās dienu ministrija izbeidz 2008.gada 5.martā laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" izsludināto konkursu tiesību iegūšana: vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros, ko ministrija organizēja saskaņā ar Ministru kabineta 2007.gada 24.jūlija noteikumiem Nr.503 „Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamos energoresursus".

Noteikumu Nr.198 60.punkts noteica, ka iesniegumus par tiesību piešķiršanu pārdot no atjaunojamiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, kas iesniegti līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai, ministrija izskata atbilstoši kārtībai, ko noteica Ministru kabineta 2007.gada 24.jūlija noteikumi Nr.503 „Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamos energoresursus".

Tātad šo Noteikumu 60.punkts paredzēja, ka noteikumi ir vienlīdz piemērojami arī attiecībā uz konkursa ietvaros iesniegto iesniegumu izskatīšanu. Līdz ar to, pieņemot Lēmumu par tiesību piešķiršanu SIA „Lenkas Energo", atbildētāja vadījās no spēkā esošajām tiesību normām.

[17.2] Kā savos paskaidrojumos norādījusi atbildētāja, SIA „Lenkas Energo" ir ievērojusi visus Noteikumu Nr.503 nosacījumus, Noteikumu Nr.198 prasības un iesniegusi nepieciešamos dokumentus.

SIA „Lenkas Energo" paskaidro, ka izsludinātā Konkursa ietvaros SIA „Lenkas Energo" kā pirmā 2008.gada 31.oktobrī iesniedza Noteikumu Nr.503 prasībām atbilstošu iesniegumu, taču tā izskatīšana sakarā ar izmaiņām normatīvajā regulējumā (konkrēti – Noteikumu Nr.198 pieņemšanu, kas aizstāja Noteikumus Nr.503), kā arī ekonomikas ministra 2009.gada 6.maija lēmumu par iesniegumu izskatīšanas termiņa pagarināšanu, no SIA „Lenkas Energo" neatkarīgu apstākļu dēļ tika atlikta par vairāk kā 6 mēnešiem.

Cita starpā trešā persona vērš tiesas uzmanību, ka Lēmuma par tiesību piešķiršanu tiesiskumu administratīvā tiesa_divās tiesu instancēs jau ir vērtējusi, atzīstot, ka Lēmums par tiesību piešķiršanu ir pirmšķietami *(prima facie*) tiesisks.

Iepazīstoties ar 2009.gada 7.jūlija lēmuma, ar kuru SIA „Lenkas Energo" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, saturu, SIA „Lenkas Energo" un atbildētājas paskaidrojumiem, kā arī, ņemot vērā, ka pieteicējs nav norādījis uz tādiem faktiem, kā rezultātā SIA „Lenkas Energo" nebūtu tiesiska pamata pretendēt uz minēto tiesību saņemšanu, tiesa secina, ka minētais Lēmums ir tiesisks un nav pamata tā atcelšanai.

[18] 2008.gada 9.decembrī laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" publicēts paziņojums par to, ka konkurss ir apturēts. Tomēr 2008.gada 30.decembrī iesniegumu tiesību piešķiršanai pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros iesniedza SIA „TCK". SIA „TCK" iesniegums tika izskatīts atbilstoši Noteikumu Nr.503 nosacījumiem un ar Ekonomikas ministrijas 2009.gada 7.jūlija lēmumu SIA „TCK" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros. Kā izriet no lietas materiāliem, par šiem faktiem strīda nav.

Tomēr pieteicēja ieskatā SIA „TCK" nepamatoti ir piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, proti, pieteicējs uzskata, ka ir pieļauts būtisks

procesuāls pārkāpums – SIA „TCK" iesniegumu iesniedza brīdī, kad konkurss bija apturēts, un pieteicēja ieskatā neviens nebija tiesīgs iesniegt Noteikumu Nr.503 11.1 punktā minēto iesniegumu pēc konkursa apturēšanas.

[18.1] Pārbaudot Ekonomikas ministrijas 2009.gada 7.jūlija lēmumu, ar kuru SIA „TCK" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, tiesa būtiskus procesuālus pārkāpumus nekonstatē. Kā savos paskaidrojumos norādījusi atbildētāja, SIA „TCK" ir ievērojusi visus Noteikumu Nr.503 nosacījumus, Noteikumu Nr.198 prasības un iesniegusi nepieciešamos dokumentus. Pieteicējs minēto faktu neapšauba, līdz ar to tiesa secina, ka SIA „TCK" iesniegums ir atbildis tiem nosacījumiem, kas nepieciešami, lai varētu tikt piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros. Tātad konkrētajā gadījumā strīds ir par to, vai SIA „TCK" bija tiesiskā paļāvība iesniegt iesniegumu brīdī, kad konkurss bija apturēts.

[18.2] Lai arī 2008.gada 9.decembrī laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" publicēts paziņojums par to, ka konkurss ir apturēts, tiesas ieskatā paziņojums par konkursa apturēšanu nav uzskatāms par paziņojumu par konkursa izbeigšanu. Tiesa nesaskata šķēršļus, kāpēc komersantiem, kas vēlējās pretendēt uz tiesību iegūšanu vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas pārdošanai, nevarētu turpināties tiesiskā paļāvība iesniegt iesniegumus. Konkurss tika izbeigts ar Noteikumu Nr.198 spēkā stāšanos, līdz ar to secināms, ka SIA „TCK" iesniegums tika saņemts paziņojuma par konkursa izsludināšanu noteiktajā termiņā, proti, līdz 2008.gada 30.decembrim pulksten 16.00. Tiesas ieskatā pamatots ir atbildētājas arguments, ka ne SIA „Latwindpower", ne kādam no pārējiem komersantiem, kas nodarbojas ar vēja elektroenerģijas ražošanu, nebija liegtas tiesības un vienlīdzīgas iespējas līdz 2008.gada 30.decembrim iesniegt Ekonomikas ministrijai iesniegumu dalībai izsludinātajā konkursā.

Pie šādiem apstākļiem tiesa secina, ka Ekonomikas ministrijas 2009.gada 7.jūlija lēmums, ar kuru SIA „TCK" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, ir tiesisks un nav pamata tā atcelšanai.

[19] 2009.gada 16.martā iesniegumu Ekonomikas ministrijā ar lūgumu piešķirt tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros iesniedza SIA „Enercom Plus". Ar Ekonomikas ministrijas 2009.gada 15.jūlija lēmumu SIA „Enercom Plus" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros. Par minētajiem faktiem lietā strīda nav.

[19.1] Pieteicēja vienīgais arguments, kādēļ Ekonomikas ministrijas 2009.gada 15.jūlija lēmums būtu atceļams, ir balstīts uz to, ka SIA „Enercom Plus" iesniegums iesniegts pēc pieteicēja. Tātad pieteicēja ieskatā nav ievērota rindas kārtība un SIA „Enercom Plus" iesniegums nepamatoti izskatīts pirms pieteicēja.

Tiesa šo pieteicēja argumentu noraida kā nepamatotu. Proti, Administratīvā procesa likuma 64.panta pirmajā daļā noteikts, ka gadījumā, ja administratīvā lieta ierosināta uz iesnieguma pamata, iestāde pieņem lēmumu par administratīvā akta izdošanu viena mēneša laikā no *iesnieguma saņemšanas dienas* (..). Lietā nav strīda par to, ka pieteicēja iesniegums Ekonomikas ministrijā saņemts 2009.gada 16.martā, tātad, tajā pat dienā, kad saņemts SIA „Enercom Plus" iesniegums. Līdz ar to nav pamatots pieteicēja arguments, ka SIA „Enercom Plus" iesniegums iesniegts pēc pieteicēja. Pie šādiem apstākļiem tiesai nav pamata apšaubīt atbildētājas norādīto, ka komersantu iesniegumi tika reģistrēti tādā secībā, kādā tie tika saņemti Ekonomikas ministrijā.

[19.2] Papildus atbildētāja norāda, ka SIA „Enercom Plus" ir ievērojusi visus Noteikumu Nr.503 nosacījumus, Noteikumu Nr.198 prasības un iesniegusi nepieciešamos dokumentus. Pieteicējs minēto faktu neapšauba, līdz ar to tiesa secina, ka SIA „Enercom Plus" iesniegums ir atbildis tiem nosacījumiem, kas nepieciešami, lai varētu tikt piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

[19.3] Bez tam norādāms, ka 2009.gada 14.martā stājās spēkā Noteikumi Nr.198

(redakcijā no 14.03.2009. līdz 04.06.2009).

Minēto noteikumu 12.punkts noteica, ka ministrija iesniegumu izskata 30 dienu laikā no tā saņemšanas. Ministrija ir tiesīga pārbaudīt šo noteikumu 8. un 9.punktā minēto dokumentu autentiskumu un to izsniedzēju identitāti. Ja iesniegums nesatur visu šo noteikumu 2.pielikumā norādīto informāciju vai iesniegumam nav pievienoti visi dokumenti atbilstoši šo noteikumu 8. un 9.punktam, vai kāds no iesniegumam pievienotajiem dokumentiem atzīstams par spēkā neesošu, ministrija lūdz trūkstošo informāciju vai dokumentu iesniegt 30 dienu laikā. Ja komersants noteiktajā termiņā nav iesniedzis prasīto, ministrija pieņem lēmumu noraidīt iesniegumu un informē par to komersantu, nosūtot iesniegumu atpakaļ.

Saskaņā ar noteikumu 13.punktu, ja iesniegums un tam pievienotie dokumenti atbilst šo noteikumu prasībām, ministrija, pamatojoties uz iesniegumā sniegto informāciju, 30 dienu laikā no visas nepieciešamās informācijas saņemšanas pārbauda komersanta iesnieguma atbilstību šo noteikumu 5., 6., 7., 8., 9., 10. un 11.punktā minētajām prasībām. Ja komersants un tā iesniegums atbilst prasībām, ministrija pieņem lēmumu piešķirt komersantam tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros vai tiesības saņemt garantētu maksu par elektrostacijā uzstādīto jaudu. Par to ministrija izsniedz komersantam attiecīgu lēmumu – administratīvo aktu.

Kā izriet no Ekonomikas ministrijas 2009.gada 15.jūlija lēmuma Nr.1-6.1-695, tika konstatēta iesnieguma neatbilstība Noteikumu Nr.198 prasībām. Savukārt 2009.gada 8.aprīlī SIA „Enercom Plus" iesniegusi precizētu iesniegumu, tātad, iekļaujoties Noteikumu Nr.198 12.punktā noteiktajā 30 dienu termiņā *(lietas 1.sējuma 62. – 65.lapa).* Tā kā lēmumā nav norādīts, ka pēc iesnieguma precizēšanas SIA „Enercom Plus" nebūtu atbildusi Noteikumu Nr.198 5., 6., 7., 8., 9., 10. un 11.punktā, tiesas ieskatā nav pamata atcelt SIA „Enercom Plus" labvēlīgu administratīvo aktu.

[20] Tātad, kā tika noskaidrots augstāk, saskaņā ar Noteikumiem Nr.198 Ekonomikas ministrijai bija pienākums iesniegumu izskatīt 30 dienu laikā un pieņemt lēmumu noraidīt iesniegumu vai piešķirt komersantam tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros vai tiesības saņemt garantētu maksu par elektrostacijā uzstādīto jaudu.

[20.1] 2009.gada 13.martā iesniegumu Ekonomikas ministrijā ar lūgumu piešķirt tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros iesniedza SIA „Vides Enerģija". Minētais iesniegums Ekonomikas ministrijā iesniegts atkārtoti 2009.gada 16.martā Ar Ekonomikas ministrijas 2009.gada 10.jūlija lēmumu SIA „Vides Enerģija" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros. Par minētajiem faktiem lietā strīda nav.

[20.2] Kā izriet no Lēmuma, Ekonomikas ministrija konstatēja iesnieguma neatbilstību Noteikumu Nr.198 8. un 9.punkta prasībām. 2009.gada 2.aprīlī atbildētāja nosūtīja SIA „Vides Enerģija" vēstuli ar lūgumu iesniegumu precizēt, pievienojot iztrūkstošos dokumentus, un 30 dienu laikā nosūtīt atbildētājai. Kā secināms no trešās personas pārstāvja paskaidrojuma tiesas sēdē un Ekonomikas ministrijas 2009.gada 10.jūlija lēmuma, cita starpā SIA „Vides Enerģija" bija nepieciešams iesniegt dokumentu, kas apliecina tās īpašuma vai lietojuma tiesības uz teritorijām, kurās plānota būvniecība (konkrētajā gadījumā – Nomas līgumu).

2009.gada 9.aprīlī atbildētāja saņēma precizētu iesniegumu un paskaidrojumu par nomas priekšlīguma statusu. Savukārt ar ekonomikas ministra 12.maija lēmumu iesnieguma izskatīšanas termiņš tika pagarināts, un 4.jūnijā SIA „Vides Enerģija" Ekonomikas ministrijā iesniedza Nomas līguma priekšlīguma pielikumu *(lietas 1.sējuma 59. – 61.lapa).*

Tiesa nodibina, ka atbildētāja ir pieļāvusi būtiskus procesuālus pārkāpumus, kā rezultātā Ekonomikas ministrijas 2009.gada 10.jūlija lēmums, ar kuru SIA „Vides Enerģija" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, nav tiesisks un ir atceļams. Tiesas secinājumi pamatoti ar turpmāk minētajiem apsvērumiem.

Noteikumu Nr.198 9.1.punkts noteica, ka papildus šo noteikumu 8.punktā minētajiem dokumentiem iesniegumam pievieno komersants, kurš plāno būvēt elektrostaciju, kurā elektroenerģijas ražošanai izmantos atjaunojamos energoresursus, – dokumentu vai apliecinātu tā kopiju, kas apliecina īpašuma vai lietojuma tiesības uz teritoriju, kurā plānota būvniecība. Kā izriet no lietas materiāliem un procesa dalībnieku paskaidrojumiem tiesas sēdē, tad SIA „Vides Enerģija" bija iesniegusi Nomas līguma priekšlīgumus, bet 4.jūnijā – priekšlīguma grozījumus par līguma nosaukuma maiņu, kas turpmāk sauksies zemes nomas līgums. „Šajos līgumos puses vienojušās ne tikai par darījuma būtiskajām sastāvdaļām, bet arī par blakus noteikumiem. Turklāt, 2009.gada 30.martā un 14.maijā pie Nomas līgumu priekšlīgumiem pievienoti pielikumi, kuros mainīts tikai līgumu nosaukums uz „Zemes nomas līgums", tādējādi apliecinot, ka arī iepriekš Nomas līgumu priekšlīgumi pēc sava satura atbilda zemes nomas līgumiem. (..) Saskaņā ar Zemesgrāmatu informāciju zemes nomas līgums tika noslēgts tikai 2009.gada 16.jūlijā, tātad pēc Lēmuma pieņemšanas *(skatīt Administratīvā apgabaltiesas 2010.gada 29.novembra lēmuma lietā Nr.A42906709 (AA43 – 3562– 10/11) 10.1 punktu).* Arī SIA „Vides enerģija" pārstāvis tiesas sēdē apliecināja, ka 2009.gada 16.jūlijā Zemesgrāmatā reģistrēts jauns zemes nomas līgums *(lietas II sējuma 122.lapa).*

No minētā izriet, ka SIA „Vides Enerģija" Nomas līgumu, kas pierādītu lietojuma tiesības uz teritorijām, kurās plānota būvniecība, neiesniedza 30 dienu laikā. Tātad saskaņā ar Noteikumu Nr.198 12.punktu atbildētājai bija pienākums noraidīt SIA „Vides Enerģija" iesniegumu. Līdz ar to secināms, ka Ekonomikas ministrija nepamatoti izskatīja iesniegumu un pieņēma Lēmumu. Tiesas ieskatā konkrētajā gadījumā formālo kritēriju izpildei un ievērošanai ir ļoti liela nozīme, jo papildus netiek vērtēti nekādi kvalificējošie kritēriji. Tādēļ minētais pārkāpums tiesas ieskatā ir uzskatāms par būtisku procesuālu pārkāpumu.

Ievērojot minētos apsvērumus, tiesa atzīst, ka Ekonomikas ministrijas 2009.gada 10.jūlija lēmums, ar kuru SIA „Vides Enerģija" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, nav tiesisks. Tā kā lietā nav strīda par to, ka SIA „Vides Enerģija" būtu pārdevusi elektroenerģiju Ekonomikas ministrijas 2009.gada 10.jūlija lēmumā norādītajā apjomā, tad pie šādiem apstākļiem ir pamats lēmuma atcelšanai.

[21] 2009.gada 16.martā Ekonomikas ministrijā saņemts SIA „Latwindpower" iesniegums ar lūgumu piešķirt tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros. Ar Ekonomikas ministrijas 2009.gada 20.jūlija lēmumu Nr.1-6.1-733 „Par obligāto iepirkumu" nolemts obligātā iepirkuma ietvaros nepiešķirt SIA „Latwindpower" tiesības pārdot elektroenerģiju (..). Izvērtējot minēto lēmumu, tiesa secina, ka tas ir prettiesisks un atceļams.

Proti, APL 64.panta pirmā daļa noteic, ja administratīvā lieta ierosināta uz iesnieguma pamata, iestāde pieņem lēmumu par administratīvā akta izdošanu viena mēneša laikā no iesnieguma iesniegšanas dienas, ja likumā nav noteikts cits termiņš vai citā normatīvajā aktā – īsāks termiņš administratīvā akta izdošanai. Minētā panta otrā daļa noteic, ja objektīvu iemeslu dēļ šā panta pirmajā daļā noteikto termiņu nav iespējams ievērot, iestāde to var pagarināt uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no iesnieguma saņemšanas dienas, par to paziņojot iesniedzējam.(..).

No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējs 2009.gada 14.martā pasta nodaļā nodeva atbildētājai adresētu iesniegumu, kas Ekonomikas ministrijā saņemts 2009.gada 16.martā. Tādējādi, ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Noteikumu Nr.198 12., 13.punktu, ministrijai bija pienākums pieteicēja iesniegumu izskatīt 30 dienu laikā un pieņemt lēmumu noraidīt iesniegumu vai piešķirt komersantam tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros vai tiesības saņemt garantētu maksu par elektrostacijā uzstādīto jaudu.

Tomēr, kā konstatēts administratīvajā lietā Nr. A42818109, kas ierosināta pēc SIA „Latwindpower" sūdzības par Ekonomikas ministrijas 2009.gada 6.maija lēmumu Nr.1-6.1-315 „Par lēmuma pieņemšanas termiņa pagarināšanu", 2009.gada 3.aprīlī Ekonomikas ministrija pieņēma lēmumu Nr.423-5-3462 par iesnieguma precizēšanu, ar ekonomikas

ministra 2009.gada 15.aprīļa rīkojumu Nr.151 ekonomikas ministrs pārņem savā kompetencē lēmumu pieņemšanu par tiesību piešķiršanu pārdot no atjaunojamiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros saskaņā ar Noteikumiem Nr.198, ar Ekonomikas ministrijas 2009.gada 6.maija lēmumu Nr.1-6.1-315 iesnieguma pieņemšanas termiņš pagarināts par četriem mēnešiem no iesnieguma iesniegšanas dienas. Tiesa secināja, ka atbildētājai nebija tiesiska pamata, atbilstoši APL 64.panta otrajai daļai, pagarināt lēmuma pieņemšanas termiņu par četriem mēnešiem, jo Lēmumā atbildētāja nav norādījusi tādus objektīvus iemeslus, kas varētu attaisnot administratīvā akta izdošanas termiņa pagarinājumu uz četriem mēnešiem. Ievērojot minēto, tiesa atzina, ka ekonomikas ministra 2009.gada 6.maija lēmums Nr.1-6.1-315 „Par lēmuma pieņemšanas termiņa pagarināšanu" nav pamatots un ir atceļams.

Ņemot vērā, ka konkrētajā gadījumā formālo kritēriju izpildei un ievērošanai bija ļoti liela nozīme un atbildētājai nebija no likuma izrietošas tiesības pagarināt lēmuma pieņemšanas termiņu par četriem mēnešiem, tad minētais apstāklis ir uzskatāms par būtisku procesuālu pārkāpumu.

Tiesas ieskatā minētais procesuālais pārkāpums novedis pie cita būtiska procesuāla pārkāpuma – nepareizu tiesību normu piemērošanas. Proti, laikā, kad saskaņā ar Noteikumu Nr.198 12., 13.punktu atbildētājai bija jāpieņem obligātais administratīvais akts – noraidīt iesniegumu vai piešķirt komersantam tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros vai tiesības saņemt garantētu maksu par elektrostacijā uzstādīto jaudu – bija piemērojama noteikumu Nr.198 redakcija, kas bija spēkā līdz 2009.gada 4.jūnijam. Līdz ar to atbildētāja prettiesiski, vērtējot pieteicēja iesniegumu, ir piemērojusi Noteikumu Nr.198 redakciju, kas stājās spēkā 2009.gada 5.jūnijā.

Šī procesuālā pārkāpuma būtiskās sekas pierāda fakts, ka saskaņā ar Noteikumu Nr.198 grozījumiem pretendenti, kuri savus iesniegumus atbildētājai bija iesnieguši saskaņā ar noteikumiem Nr.503, ieguva prioritāras tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju *(Noteikumu Nr.198 redakcijas, kas stājās spēkā 2009.gada 5.jūnijā, 60., 62., 66.punkts).* Tādējādi nav šaubu, ka tie komersanti, kas iesniegumus bija iesnieguši saskaņā ar Noteikumu Nr.503 nosacījumiem, bija nostādīti priviliģētākā stāvoklī attiecībā pret pieteicēju.

Ievērojot iepriekš minētos apsvērumus, tiesa atzīst, ka Ekonomikas ministrijas 2009.gada 20.jūlija lēmums Nr.1-6.1-733 „Par obligāto iepirkumu" ir atzīstams par prettiesisku un ir atceļams.

[22] Tālāk tiesai jāvērtē, vai pieteicējam ir tiesības uz labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru tiktu piešķirtas tiesības pārdot vēja elektrostacijā saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

„Kā norādīts Ekonomikas ministrijas paskaidrojumos, viss 2009.gada obligātā iepirkuma apjoms tika sadalīts starp pieteicēju konkurentiem. Turklāt komersants, kurš obligātā iepirkuma tiesības sākotnēji nav ieguvis, vēlāk tās var iegūt tikai tad, ja publiskais tirgotājs palielina no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās elektroenerģijas iepirkuma apjomu, vai arī, ja kāds no obligātā iepirkuma tiesību saņēmējiem šīs tiesības neizmanto un attiecībā uz viņu pieņemtais lēmums tiek atcelts. Tas nozīmē, ka tikmēr, kamēr ir spēkā lēmumi par iepirkuma tiesību piešķiršanu pieteicēju konkurentiem, pieteicējai šo tiesību iegūšana ir būtiski apgrūtināta vai pat neiespējama" *(skatīt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2010.gada 10.jūnija lēmuma lietā Nr. SKA-422/2010 15.punktu).*

Tā kā tiesa šī sprieduma [20] punktā secinājusi, ka Ekonomikas ministrijas 2009.gada 10.jūlija lēmums, ar kuru SIA „Vides Enerģija" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, nav tiesisks un ir atceļams, pieteicējam rodas tiesības uz labvēlīgu administratīvo aktu – saņemt tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

[23] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmajai daļai, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Pieteicējs ir samaksājis valsts nodevu Ls 20 par pieteikumu par lietas ierosināšanu tiesā (*lietas 48.lapa*). Tā kā pieteikums ir daļēji apmierināms, no atbildētājas par labu pieteicējam piespriežama samaksātā valsts nodeva.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 246. – 251.pantu, 253.panta pirmo daļu, 254.panta pirmo un otro daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

Apmierināt daļēji SIA „Latwindpower" pieteikumu.

Atcelt no izdošanas dienas Ekonomikas ministrijas 2009.gada 10.jūlija lēmumu, ar kuru SIA „Vides Enerģija" piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

Atcelt no izdošanas dienas Ekonomikas ministrijas 2009.gada 20.jūlija lēmumu Nr.1-6.1-733 „Par obligāto iepirkumu".

Uzlikt pienākumu Ekonomikas ministrijai viena mēneša laikā no šā sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru SIA „Latwindpower" tiktu piešķirtas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

Pārējā daļā SIA „Latwindpower" pieteikumu **noraidīt.**

Piespriest no Latvijas Republikas par labu SIA „Latwindpower" valsts nodevu 20 (divdesmit) latu apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese L.Hāzenfuse